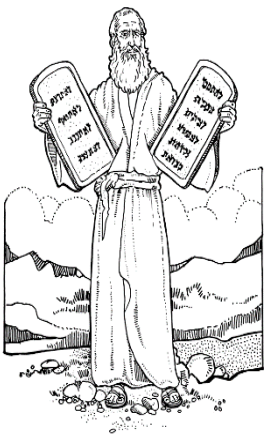

Bijbelstudie deel 4

U zult de Naam van de HEERE, uw God, niet ijdel gebruiken, want de HEERE zal niet voor onschuldig houden wie Zijn Naam ijdel gebruikt.

Dit derde gebod gaat over hoe om te gaan met de naam van God. Misschien ken je het gezegde: *“whats in a name”* Het wil zoveel zeggen dat een naam er eigenlijk niet zo toe doet maar zou dat echt zo zijn? Ik denk dat je naam een heel waardevol iets is. Het is door je ouders met veel zorg een aandacht uitgekozen. Je naam is datgene waar je jezelf mee voorstelt aan andere mensen en het is de manier waarop andere je aanspreken als ze contact met je willen hebben. Het verleent je identiteit. Denk maar eens aan wat de nazi's deden in de holocaust. één van de eerste maatregelen in de kampen was het tatoeëren van een nummer op het lichaam van hun gevangenen en het geven van identieke gevangenis uniformen. Op deze wijze werden mensen beroofd van hun identiteit. Je naam was uitgewist en je was een nummer geworden, een naamloos voorwerp in plaats

van een mens/individu van vlees en bloed. Een naam is dus niet zomaar iets, het is wel degelijk van waarde. Ook voor God is een naam ongelooflijk waardevol.

Kun jij voorbeelden uit de Bijbel noemen waaruit blijkt dat een naam (niet alleen Zijn naam) waardevol is voor God?

Nu we hebben gezien dat namen van grote waarde zijn, ook voor de HEERE zelf, kijken we naar de naam van God zelf. Allereerst misschien goed om te weten dat God feitelijk geen persoonlijke naam is maar meer een omschrijving is. Het Hebreeuwse woord wat hier gebruikt wordt is: אֱלֹהִים, *ělohīm*. We komen het in verschillende woordvormen tegen maar het omschrijft een godheid, een goddelijk wezen. Hetzelfde woord wordt bijvoorbeeld ook gebruikt om afgoden te benoemen. Het bijzondere is dat in de Bijbel deze “omschrijving” door zowel de HEERE als het volk van Israël ook als eigennaam gebruikt wordt. Dat zegt enorm veel. Een dergelijke omschrijving als eigennaam gebruiken wil zeggen dat God niet zomaar een god is maar de enige God. Dit zien we ook terug in de geloofsbelijdenis van het volk van Israël in Deuteronomium 6:4. Het is ook mogelijk en goed om te vertalen als de Heere is de enige. Naast dat de HEERE de term God gebruikt als eigennaam stelt Hij zich ook persoonlijk voor aan Mozes. We lezen van deze gebeurtenis in Exodus 3: 13-14.

God stelt zich voor en in het Hebreeuws lezen we dan: יהוה oftewel YHWH. Het Hebreeuws is een taal zonder klinkers en daardoor is de exacte uitspraak niet helemaal zeker. Breed aangenomen is de vermoedelijke uitspraak YEHOVA. Het gewone volk sprak de Naam al helemaal niet uit, de hogepriester deed dat slechts bij zeer bijzondere gelegenheden als grote verzoendag. De 4 letters worden ook wel het **Tetragrammaton** genoemd. Daar het volk van Israël de Naam niet uitsprak werd er vaak naar verwezen door God **Adonai** (Heer) te noemen of ernaar te verwijzen door het gebruik van de term De ENE of de Naam. In het Grieks wordt dit **Kurios** (Heer), de term waarmee ook Jezus wordt omschreven. De vertaling van de Naam is 'Ik ben die Ik ben' (of, zoals we ook kunnen vertalen, 'Ik zal zijn die Ik zal zijn') De focus ligt niet zozeer op het bestaan van God (Ik ben er echt, ik besta) maar op **God die actief aanwezig is**. Hij is nabij, Hij is toegankelijk, Hij is erbij. In onze Bijbel zien we op de plaats van de Godsnaam het woord HEER of HEERE staan. De Naam van God zegt dus ook iets over het hart, het karakter van God.

Welke namen voor God ken jij en weet je wat ze betekenen?¹

Het is ook treffend dat hoewel Joden de Naam van God niet uitspreken er 1 Joodse Man was die het wel bij herhaling gedaan heeft: de Heer Jezus! In het Johannes evangelie lezen we bijvoorbeeld in H8 over een discussie tussen Jezus en Joodse mensen. Het gaat over de persoon van Jezus en de positie van Abraham. Jezus zegt uiteindelijk in vs. 58: **Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Vóór Abraham geboren was, ben Ik.** Het Nederlands laat het niet zo zien maar de Heer Jezus gebruikt hier de Godsnaam en dat verklaart dan ook de heftige reactie van de mensen. Ze denken dat Jezus het 3^e gebod overtreed en daar stond volgens de wet van Mozes (Leviticus 24:11-14) de doodstraf op. In datzelfde evangelie zien we de Heer een aantal uitspraken doen; de zogenaamde "Ik Ben" uitspraken. Jezus noemt zichzelf: brood wat leven geeft (Johannes 6:35, 6:48, 6:51), licht voor de wereld (Johannes 8:12), de goede herder (Johannes 10:11-14) de opstanding en het leven (Johannes 11:25), de weg, de waarheid en het leven (Johannes 14:6), en de ware wijnstok (Johannes 15:1-5). Alle gezegden worden weer voorafgegaan door dezelfde woorden: **Ik Ben**, waarmee de Heer Jezus de Godsnaam gebruikt en zichzelf zo gelijk plaatst met de HEERE. Tot zover eerst over de Naam van God. Nu dan het gebod om de naam van de HEERE niet ijdel te gebruiken.

Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Vóór Abraham geboren was, ben Ik. Het Nederlands laat het niet zo zien maar de Heer Jezus gebruikt hier de Godsnaam en dat verklaart dan ook de heftige reactie van de mensen. Ze denken dat Jezus het 3^e gebod overtreed en daar stond volgens de wet van Mozes (Leviticus 24:11-14) de doodstraf op. In datzelfde evangelie zien we de Heer een aantal uitspraken doen; de zogenaamde "Ik Ben" uitspraken. Jezus noemt zichzelf: brood wat leven geeft (Johannes 6:35, 6:48, 6:51), licht voor de wereld (Johannes 8:12), de goede herder (Johannes 10:11-14) de opstanding en het leven (Johannes 11:25), de weg, de waarheid en het leven (Johannes 14:6), en de ware wijnstok (Johannes 15:1-5). Alle gezegden worden weer voorafgegaan door dezelfde woorden: **Ik Ben**, waarmee de Heer Jezus de Godsnaam gebruikt en zichzelf zo gelijk plaatst met de HEERE. Tot zover eerst over de Naam van God. Nu dan het gebod om de naam van de HEERE niet ijdel te gebruiken.

Op welke manier(en) kunnen mensen Gods naam ijdel gebruiken denk jij?

---

¹ Kijk nadat je antwoord hebt gegeven ook eens op deze webpagina om wat voorbeelden te ontdekken: <https://www.gotquestions.org/Nederlands/namen-van-God.html>

Ijdel gebruiken

Op zich een vreemde term natuurlijk, een naam ijdel gebruiken. Bij ijdel denken we toch snel aan ijdele mensen die uren zichzelf in de spiegel staan te bewonderen maar ijdel heeft meer betekenis dan alleen dat. In het woordenboek lezen we bij ijdel de volgende beschrijving: 1 niet gevuld/ledig, 2 praalziek, zich verheffen, 3 onbeduidend, 4 ongegrond.² De Bijbel in gewone taal laat dan ook een mooi duidelijke vertaling van dit vers zien: **Spreek mijn naam niet zomaar uit, zonder nadenken. Als iemand dat toch doet, zal ik hem straffen.** Als we dit in gedachten houden dan wordt het toepassingsgebied van dit gebod ook groter. Denk bijvoorbeeld eens aan de volgende situaties:

Vloeken en spotten

Vaak wordt allereerst aan dit gebod gedacht in de zin van dat we niet mogen vloeken. Inderdaad is het vloeken een nare manier om Gods heilige naam te misbruiken. Bij vloeken kun je denken aan twee toepassingsgebieden. Ten eerste het schelden op God zelf. Het proberen te ontheiligen van God en de dingen van God of er de spot mee drijven. Ten tweede kun je dan denken aan het uiten van vervloekingen zoals het immers populaire GVD. Feitelijk is het een smeekbede aan God om degene die de woorden uit te treffen met vloek.

Vloeken en spotten zijn verkeerde manieren om Gods naam te gebruiken. Wat zou je veel beter kunnen doen volgens Gods Woord?

De tegenhangers van spotten en vloeken zijn aanbidding en zegenen. In aanbidding lover en prijzen we God om wie Hij is en om wat Hij doet en in plaats van vervloeking over onszelf en anderen af te roepen vragen zowel Paulus (romeinen 12:14) als de Heer zelf (Lukas 6:28) om de ander te zegenen.

Ondoordacht gebruik

Behalve vloeken gaat het gebod ook over het ondoordacht/onbedachtzaam gebruiken van Gods naam. Vaak worden vloeken ook op dezelfde wijze uitgesproken zonder rekening te houden met Gods bestaan, almacht en rechtvaardigheid. Maar denk ook aan het uitroepen van de naam van Jezus als er dingen tegenzitten of het snel uitgeroepen: Oh my God, in godsnaam of iets dergelijks. In Mattheüs 12:36 waarschuwt de Heer Jezus voor het nutteloos taalgebruik.

² Wolters' woordenboek Nederlands p552,

baptisten
gemeente
vroomshoop

Ben jij je altijd bewust van deze zaken? Wat zou je kunnen of willen doen om bewuster Gods aangezicht te zoeken/ met Zijn Naam om te gaan?

Zweren

Verband hiermee is het zweren bij Gods Naam. In Deuteronomium 6:13 staat dat Israël alleen mag zweren bij Gods Naam. Ook zweren is een vorm van God als getuige aanroepen en juist daarom iets waar zorgvuldig mee omgegaan moet worden want belofte maakt schuld! Lees in dat kader eens wat het Jefta heeft gekost. (Richteren 11:29-40) Bedenk

Jezus zegt dat het beter is om helemaal niet te zweren maar om gewoon een betrouwbaar, oprecht en eerlijk mens te zijn. (Mattheüs 5:33-37)

Wanneer er in de kerk een handeling gedaan wordt als dopen, trouwen, ambt aanvaarden of opdragen dan gaat dit gepaard met vragen die beantwoord moeten worden. Door dit in de kerk te doen, in het midden van de Gemeente staan we ook voor Gods aangezicht. Het valt niet samen met zweren maar er wordt wel een plechtige belofte gedaan waarvan Hij getuige is. Datgene wat dus doen en antwoorden is niet zomaar iets. Het gaat niet om louter ceremoniële zaken maar om een belofte die gedaan wordt/ antwoord wat gegeven wordt voor Gods aangezicht met Hem als getuige. Het is iets om je bewust van te zijn en om zeer zorgvuldig en serieus mee om te gaan.

Valse/ledige aanbidding

Een ander aspect wat ik graag benoemd wil hebben is het aspect van aanbidding.

Gods naam niet ijdel gebruiken

houdt ook in dat we wanneer we Hem aanbidden dit welbewust en gemeend behoren te doen. Lees Jesaja 1:2-20. Wat leert ons dit over het Ijdel gebruiken van Gods naam en Gods reactie daarop?

baptisten
gemeente
vroomshoop

Ik hoop dat je ziet dat valse/ledige aanbedding te maken heeft met bijvoorbeeld op zondag in de kerk zitten terwijl je in de rest van de week niets doet met je geloof en je manier van leven zelfs haaks staat op Gods wil. Ik hoop dat je ziet dat het ook te maken heeft met het hart waarmee je bijvoorbeeld in de kerkdiensten God aanbidt. Ik zie dat in onze belevingscultuur vooral onze eigen smaak en voorkeuren bepalend zijn voor de mate waarin we meedoen in de aanbedding en dat we de eer van God daaraan ondergeschikt maken. Ik zie dat we ons veel drukker maken om wat een ander vindt dan dat we onszelf met hart en ziel aan God geven. Dat is een heel andere situatie dan beschreven in Efeze 5:18-21 waar we worden opgeroepen tot oprechte aanbedding vanuit heel ons hart!

Zo zouden we nog veel meer terreinen kunnen opnoemen. Ik wil je vragen Lukas 15:11-32, Leviticus 6: 1-7 en Amos 2:7 en eens te lezen. **Wat valt je op over de relatie tussen zonde en God in deze gedeelten?**

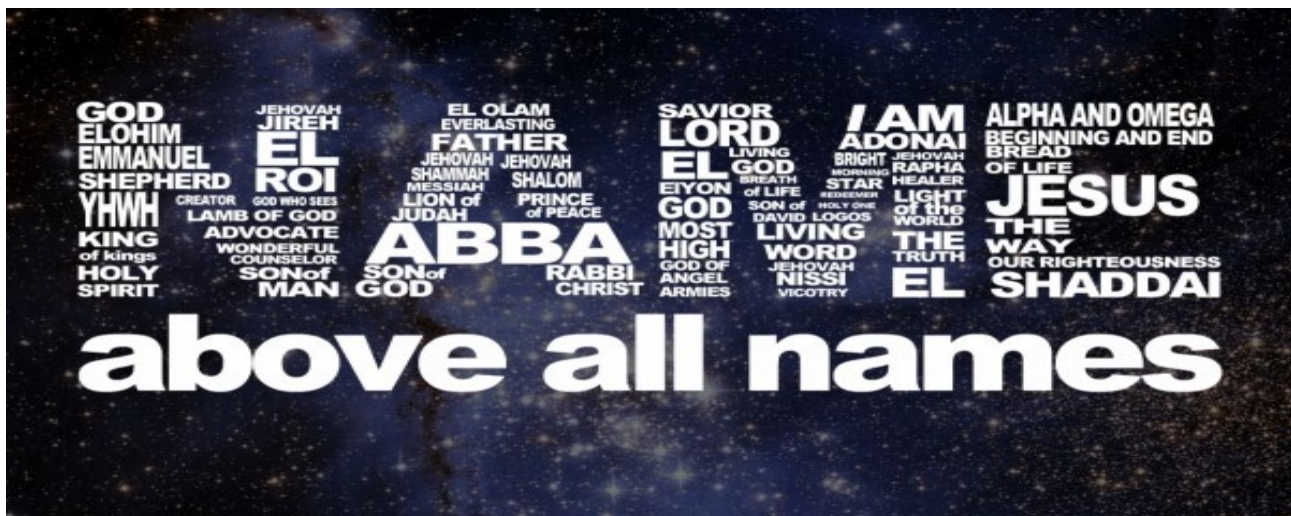

Wat opvalt in deze gedeelten is dat zowel in het verhaal van Jezus, de wetstekst in Leviticus als in de profetie van Amos God een zonde tegen een medemens opvat als een zonde tegen Zichzelf. Elke zonde ontheiligt Zijn naam, is een manier waarop Zijn naam ijdel gebruikt wordt. In die zin staat elk mens zondig voor God. Maar God komt in Christus tegemoet. In Christus legt God Zijn naam op ons en worden we gered (Romeinen 10:13, 1 Korinthe 6:11) Het gaat dan niet alleen om het kennen van de Naam van Jezus maar om de relatie met Hem. Daarin ligt kracht (Handelingen 19:13-16)

baptisten
gemeente
vroomshoop

Wat betekent het feit dat God in Christus Zijn naam op ons legt voor de wijze waarop jij leeft?

Als Christenen dragen we (Net zoals Israël Gods volk is) de naam van Jezus. Voor de wereld zijn wij Christenen een uithangbord voor Christus (1 Petrus 2:11-12) Jezus zelf roept ons op om 'licht voor de wereld' en 'zout van de wereld' te zijn zodat andere mensen God zullen verheerlijken.

Wat betekent het feit dat God in Christus Zijn naam op ons legt voor de wijze waarop wij gemeente zijn?

Ik wil deze studie graag afsluiten met een belofte van de Heer. We hebben als Christenen een belangrijke taak: wij leven voor de eer van God. In ons en door ons moet Zijn naam verheerlijkt worden. Dat is niet gemakkelijk! Onze oude natuur speelt vaak op. Gelukkig helpt God ons. Hij is erbij! Hij woont in ons met Zijn Geest om ons te helpen, te leiden, te corrigeren en te bemoedigen. Wanneer we volhouden zullen we een eeuwige zegen en beloning tegemoet zien. Luister maar naar de beloften van Jezus en laat je erdoor bemoedigen: Openbaring 2:17, Openbaring 3:5, Openbaring 3:12 en openbaring 22:1-5

